СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 164. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 18 липня 1933.

VOL. XLI. No. 164. Jersey City, N. J., Tuesday, July 18, 1933. THREE CENTS.

НАДЗВИЧАЙНЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА ВИРІШИЛО РЯД ВАЖНИХ СПРАВ ОРҐАНІЗАЦІЇ І ЇЇ ОРҐАНУ

ДЖЕРЗИ СІТИ (Ню Джерзі). — У пятницю й суботу, 14 й 15 липня, відбулося в домі У. Н. Союза надзвичайне засідання Гол. Уряду У. Н. Союза.

На засідання прибули всі головні урядники й урядниці У. Н. Союза, отже: головний предсідник, Микола Мурашко, заст. гол. предс. інж. Володимир Малевич, заст. гол. предс. Марія Розоміло, рекордовий секретар Дмитро Галичин, фінансовий секретар Роман Слободян, завідатель „Свободи" Петро Маційовський; гол. контрольори: адв. Омар Малицький, Дмитро Капітула й Антін Пашук, та головні радні: Степан Слободян, Григорій Євусяк, Михайло Бусько, Тарас Шпікула, Ілія Гузар, Іван Лисак, Іван Ваверчак, Алексій Шаршонь, Анна Боївка й Олена Придун.

Відкриття засідання.

Головний предсідник, д. М. Мурашко, перевівши присягу на совісне сповнювання обовязків головними урядниками подав причини скликання надзвичайного засідання Головного Уряду. Конвенція не вирішила цілого ряду справ, а декотрі справи виразно віддала до найскоршого вирішення Головному Урядови. Орґанізація стоїть перед поважними завданнями, як приєднання нових членів та притягання молоді, докладне обговорення котрих конечно потрібне, щоб орґанізація могла пустити в рух повною силою всю машинерію.

Вибір редакційних сил.

Згідно з постановою XVIII. головної конвенції У. Н. Союза приступлено до вирішення складу редакції орґану У. Н. Союза. В тій справі поароблено якнайдальше йдучі ощадности в персоналі й платні. Число постійних редакторів зменшено на двох, на котрих принято д-ра Луку Мишугу й Омеляна Ревюка, з тим, що відповідальним редактором буде д-р Мишуга. Постановлено побільшити ґазету на одну сторінку на тиждень для молодіжи по анґлійськи; для помочі при редаґуванню цеї частини має Рекаційний Комітет в порозумінню з редакторами взяти до трох місяців тут роджену, молоду кваліфіковану людину.

Орґанізація молоді.

Обговорено далі обширно справу орґанізації молоді У. Н. Союза. В цій роботі співділати мають орґан, Екзекутивний Комітет і інші головні урядники. Встановлено докладно, за яку частину спільної праці відповідає кождий з тих чинників та припоручено кождому прийти зі звітом на Річне Засідання Головного Уряду.

При тій нагоді обговорено теж практичне переведення постановлених конвенціями У. Н. Союза полекш для молодежи при переході з Молодечого Департаменту до дозрілих хлeнів.

Справа Союзових лікарів.

Далі Головний Уряд У. Н. Союза обговирив справу лікарів Союза. Ця справа звязана тісно з підбором здорових членів до орґанізації. З огляду на її вагу рішено припоручити, щоби відділові секретарі в кождій місцевости зібралися на спільний мітінґ і вибрали собі спільного Союзового лікаря.

Бонди для членів Екзекутивного Комітету лишено такі самі, як були досі, але коли один урядник У. Н. Союза, згідно з поправкою статута У. Н. Союза на останній конвенції, лучить у собі два бондовані уряди, то його бонд має виносити стільки, скільки передтим виносили бонди обох урядів, які він тепер у собі лучить.

Контрольна Комісія.

З огляду на те, що минулого тижня відбулося тут засідання Головної Контролі У. Н. Союза і контрольори брали участь у нарадах Головного Уряду, головні контрольори могли предложити Головному Урядови ріжні свої завваги про діловодство орґанізації головно щодо заведення в орґанізації модерної системи, яка відповідала би вимогам модерної асекурації.

Допомога Шікаґовській Виставі.

Між справами, порушеними самими головними урядниками, була справа участи Українців у Світовій Виставі в Шікаґо. З фактів, поданих учасниками нарад, виявилося критичне для української справи положення Українського Павільону. Головний Уряд обговорив широко способи допомоги для цеї важної для Українців справи.

Закриття засідання.

Закриваючи Надзвичайне засідання Головного Уряду предсідник звернув головним урядникам увагу на великі успіхи засідання. Обговорюючи два дні ріжні справи У. Н. Союза, головні урядники переконалися, що орґанізація стоїть сильно та надіється в будучности нових успіхів.

СТРАШНЕ КРОВОПРОЛИТТЯ В ОДЕСІ.

У пристані в Одесі прийшло до грізних демонстрацій пристаневих і фабричних робітників проти голодівкової політики уряду. Протестуючі висунули наперед лави жінок і дітей і зачали зпоза їх плечей обкидувати військо камінням. Але це не помогло. Бачучи перед собою лише жінки і діти, війська ҐПУ стріляли в людський натовп. На це заявили пристаневі робітники загальний страйк. А це в Радянщині карається так, як і всяку іншу державну зраду. Велика в населення біда, коли воно воліє йти на певну смерть, ніж повільно вимирати з голоду.

ДАЛЬШЕ ВТІКАЮТЬ.

Коло села Слобозія в повіті Орґей, в Бесарабії, перейшли знову 12 утікачів з радянської України через Дністер до Румунії. Втікачі оповідають, що вони повтікали тому, бо життя стало їм уже зовсім незносне. З колективних і поодиноких господарств забирає уряд деколи й увесь хліб, а селяни голодують.

СТУДЕНТИ НЕ СМІЮТЬ ПОЛІТИКУВАТИ.

Університетський сенат у Ясах (Румунія) видав у порозумінню з міністерством освіти розпорядок, що студенти, почавши від шкільного року 1933-34, не сміють політикувати. Студенти й студентки мусять при вписі підписати заяву, що вони не належать і не належатимуть підчас свого студентства до ніякої політичної партії.

ТОРГОВЛЯ З СРСР.

Через „Совпольторг" у Варшаві підписали представники радянського вовняного промислу умову з польськими промисловцями на вивіз вовняних ганчірок до СРСР із Польщі. Польські доставці дають кредит радянським промисловцям на 18 місяців.

ЛЕТЮЧКОВІ ГЕРОЇ В РУМУНІЇ.

В Кронштаті приловила поліція комуністичних пропаґандистів, які в імя своїх ідей розкидали для спасення людського роду летючки. Від поліційних орґанів, що їх прилапали, боронилися вони по геройськи револьверами. Поліція відстрілювалася. В цій страшній битві не було ранених. Лиш один летючковець опинився в полоні. Це знають великі полководці, що битву рішає нераз чистий припадок. Тут висмикнувся з побоєвища хоробрий загін, а в полоненого комуністичного боєвика знайдено пакунок з 250 летючками проти держави й проти короля. Матеріяльна шкода велида. Зате геройський учинок настроїть багатьох вірою в остаточну побіду. Слава не вмре, не загине.

КОРОЛЕВА КРАСИ НЕ ПОВИННА КВАПИТИСЯ.

Мадярська красуня на 1933 рік, що подала до відома світови про своє нове щастя, саме, що виходить небавком заміж, кається гірко і спростовує цю поквапну звістку. Виявилося з поліційних архівів, що її суджений, південно-американський промисловець Йосиф Кляйн, утік до Америки тому, що мав на совісти ріжні брудні справи і що на Мадярщині залишив законну жінку.

ГОЛОД НА УКРАЇНІ.

В останніх часах надходять з України трівожні вісти. Положення на Україні гіршає з кождим днем. У Київі, наприклад, не можна купити хліба за ніякі гроші. Лише за високі й фантастичні ціни вдається грошовитим людям купити не бараболі, а бараболяну лупину.

Таке страшне положення спричинює чимраз грізніші вияви невдоволення українського населення по містах і селах. Радянська преса приносить чимраз більше відомостей про сутички населення з владою. Преса називає їх бандитськими нападами. Але з перебігу видно, що то бунти зголоднілих селян.

Уряд перелякався цих голодових розрухів по селах. Всюди збільшують війська. На Україну висилають війська головно з осередньої Московщини, бо вони ворожо настроєні проти українського населення. А на українських вояків уряд ніяк не може спускатися, бо вони нераз переходили на бік своїх збунтованих батьків.

При таких обставинах у нутрі Радянщини не дивно, що Росія найбільше зі всіх держав боїться війни та йде на всякі уступки своїм сусідам, щоби тільки настроїти їх прихильно або невтрально до себе.

ЦИГАНИ ХОТЯТЬ МАТИ ДЕРЖАВУ.

До Ліґи Націй увійшло прохання занятися долею Циганів, яких є нині пів міліона, здебільша розсіяних по світі. Деякі з них, головно ті, що від довшого часу осіли на місці, відрікаючися кочівного життя, виступають як речники загалу своїх земляків і прохають Ліґу Націй визначити їм якийсь остров на Атлантійськім океані, де вони могли би заснувати власну державу. У нинішніх часах зачинених кордонів, пошпортів і постійної поліційної контролі, Циганам щораз важче переїжджати з місця на місце і ще важче вибороти собі рівні права з іншими громадянами даної держави. На жаль, Ліґа Націй має нині стільки клопотів із власними своїми членами, що, як це звичайно буває у таких справах, „не має часу" творити ще нові держави, головно такі, яких не боїться. Чуємо голоси, що Циганам повинна би Ліґа Націй бодай вибороти рівні права з іншими громадянами. Та саме це нині важче, ніж дати комусь цілий остров у дарі. Рівними не є нині навіть т. зв. рівноправні (на папері) громадяни.

ПОСТРІЛИВ ДІВЧИНУ Й УБИВ СЕБЕ.

Кінна поліція й лікарі з Канора, Саск., стараються розяснити справу наміреного морду й самовбийства.

Марія Чуцкоф, літ 17, знаходиться в шпиталі. Є надія, що вона виздоровіє. Майк Трач, літ 21, з яким дівчина ходила, є жертвою кулі, яку, думають він сам собі стрілив у голову.

Дівчина з раною від кулі в голові й на руці ішла цілу милю з дому до Мікадо, звідки її взяли до шпиталю. Не хотіла сказати, що сталося. Трача знайшли мертвого в її домі.

Вдова, матір дівчини, була в часі траґедії у приятельки в Кемсаку, й молоді люди були самі вдома.

ЖАРТИКИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО КОМІСАРЯ.

Цю вістку принесла московська „Правда". „В головному місті Казакстану, в Альма-Аті, посеред вулиці, окружений юрбою старих і дітей, стоїть могутній мущина з ловецькою рушницею в руці. Мірить на горобців по мистецьки зістрілює їх із дерев. За кожним вистрілом кілька осіб, певно свояків дивного стрільця, збирають убиті та ранені горобці тай таки на вулиці обскубують їх. Чому до того не мішається міліція? Чому ніхто не відбере рушниці вбивникови пожиточних птахів? І де є міліція? Де державний заступник? Чоловік з рушницею допускається злочину, а ні міліція, ні суд не мішаються до того. А той чоловік з рушницею не дбає про те, що там притишено говорить юрба на головній вулиці Альма-Ати. Зібрав цілу купу вбитих горобців, сів на віз і відїхав. Погостив горобцями приятелів. І ніхто не відважився віддати судови того ловця, бо той чоловік то комісар Казакстанської совітської республики тай не лише звичайний комісар, а народний комісар справедливости. А зветься товариш Айтмаамбе- зветься він: товариш Айтмаґамбетов".

З ЖИДА — ГУЦУЛ.

Незвичайний випадок середньовічного проклону приключився в містечку Пістинь, у косівському повіті, в Східній Галичині. Син тамошнього рабіна, Хаїм Мершель, який не дуже то прикладався до талмудичних наук і з тієї причини був теж джерелом вічної гризоти для батька, сказав йому, що постановив оженитися з Гуцулкою красунею, 18-літньою Теодозією Винничуківною, власницею кількадесять-морґового господарства. Батько погрожував, плакав, просив, просила й мама, та Хаїм був твердий, наче скеля. Сказав „ні" та випровадився з батьківського дому до дівчини.

Молодята повінчалися. Весілля було гучне. „Виродний" рабінів син, що безпосередньо перед шлюбом перейшов на греко-католицьке віроісповідання, на весіллі був у мальовничому гуцульському одязі. Старий рабін, як довідався, що його син вихрестився, постановив його виклясти. Казав у божниці засвітити свічки, які закрили жалібною матерією, зняв черевики, надягнув білу смертну сорочку та кинув серед сумної мовчанки вірних страшний проклін, т. зв. хайрем, на рідного сина.

ГРОШІ І ПОДРУЖА.

Офіціяльна статистика Чехословаччини стверджує помітну знижку подруж за останні роки. Причина знижки — економічні трудноці. У. 1932 р. було у Чехословаччині на 2,000 подруж менше як попереднього року і 6,000 менше уродин. Також смертність між немовлятами та дітьми збільшилася.

ЗАКОПАНІ СКАРБИ.

В околицях Катовиць і Позная появилися дотепні, інтеліґентні ошуканці, які вміли знайти дорогу до богатих промисловців і представили їм плян, як добути з одного відомого їм місця величезні закопані скарби. На розкопки треба грошей і за цими грішми вони зверталися до легковірних. „Ґазета Варшавска" каже, що ці ошуканці приїхали з... Еспанії.

РОСІЯ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВПЕРТОЇ БОРОТЬБИ З ЯПОНІЄЮ

ГІТЛЄРИЗМ ПОСОБИВ БОЛЬШЕВИКАМ ЗДОБУТИ ДИПЛЬОМАТИЧНІ УСПІХИ В ЕВРОПІ.

ЛОНДОН (Анґлія). — В тутешніх політичних колах стверджують факт, що прихід Гітлєра до влади в Німеччині цілковито змінив ґрупування европейських держав. До Гітлєра німецькі офіцири будували й реформували большевицьку армію, німецькі інжиніри будували промисловість, а специяльно багато працювали над створенням радянської повітрової воєнної фльоти. Згідно з рапальським договором, Німеччина, спираючись на радянську приязнь, готувалася до захоплення польського коридору і взагалі була активним чинником в міжнародній політиці, особливо на Сході Европи.

Тепер, не вірячи Гітлєрови, який повів проти них шалену аґітацію й припинив технічну та іншу допомогу Росії, яку Німеччина давала їй останніх десять років, большевики почали шукати собі інших приятелів та союзників. Тому вони заключили ґарантійні договори з Польщею, Румунією та іншими своїми сусідами, а також з Францією, Персією й т. п. Тепер Німеччина не зможе й пальцем рухнути проти Польщі, щоб не попасти відразу в стан аґресивної держави, яка зобовязує Росію виступити проти неї в допомогу Польщі.

Покінчивши закріплення свого становища на своїх західних кордонах, Росія почала поспішно готуватися до активної боротьби з Японією на Далекому Сході. Большевики сподіваються знайти собі підтримку в Злучених Державах та в інших державах, ворожих японській експанзії. Большевики вже тепер почали говорити з Японцями задиркуватим тоном, а їх преса вже почала напади на японську політику в Манджурії та на Далекому Сході взагалі. Уже тепер ясно викристалізовується, що Росія почала готуватись інтензивно до впертої боротьби з Японією, яка може скінчитися війною на Далекому Сході.

ЗНОВУ КОНФЛІКТ З ЯПОНЦЯМИ.

ХАРБІН (Манджурія). — Радянська погранична сторожа стріляла в манджурських пограничників, які знаходилися на своїй території, й одного з них тяжко поранила. Дотепер ще не розвязано конфлікту між Японією й Росією через убивство чекістами трох японських рибаків, а цей новий інцидент на радянсько-манджурськім кордоні викликає ще більше обурення та роздратування в Японії.

Таксамо загострюється конфлікт через те, що манджурська влада старається всі вантажі, які йдуть до Японії, перевозити з Манжурії до японського порту Дайрена, а не до Владивостока по Східно-Китайській залізниці, як було раніше.

ПОСТ В ЕВРОПІ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Американський летун Пост, що вибрався сам летіти довкола світа, прилетів з Ню Йорку, не спиняючись, за 24 години і 46 мінут. Він летів, не зважаючи на сніговицю й тяжкі умовини лету на півночі, з пересічною скорістю 163 милі на годину. З Берліна Пост вилетів у напрямі до Новосибірська, але йому довелося спинитись на кілька годин в Кенісберґу, в Німеччині, через дуже погану погоду.

ГІТЛЄРІВЦІ ВЖЕ ГРИЗУТЬСЯ МІЖ СОБОЮ.

БЕРЛІН (Німеччина). — В найближчих до Гітлєра колах почався розлам. Частина з його найближчих дорадників хоче далі переводити свої реформи способом насильства й революції, але Гітлєр з більше поміркованими помічниками каже, що вже доволі революції, а треба тепер спокійної, здисциплінованої роботи.

Гітлєр також старається припинити активні виступи своїх штурмових баталіонів та підчинити їх цілком реґулярній армії й поліції. Отсе „зануздання" Гітлєром своїх власних активно-революційних елементів викликає незадоволення й розлам у лавах гітлєрівців.

АНҐЛІЯ ЗАДОВОЛЕНА З ПАКТУ ЧОТИРОХ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Підписання пакту чотирох великих держав викликало тут велике задоволення. Зпочатку в Анґлії боялися виступу Мусолінія з пропозицією підписати такий пакт, бо перша його редакція давала Німеччині міцний ґрунт до боротьби за ревізії верзайського мира. Тепер редакцію змінено так, що вона цілковито задовольнила головного ворога ревізії, Францію.

НЕ ВІРИТЬ У РЕФОРМИ ПРЕЗИДЕНТА РУЗВЕЛТА.

ЛОНДОН (Анґлія). — Бувший анґлійський секретар фінансів, який керував фінансами Анґлії підчас світової війни й кілька найтяжчих років по війні, лорд Бредбурі, виступив з заявою проти того, щоб анґлійський фунт стерлінґів звязував свою долю з американським доляром способом установлення певного паритету. Він каже, що Анґлії не слід грати на підвищення цін, бо це не доцільно, а крім того він не вірить, що реформи президента Рузвелта приведуть до одуження світа з економічної кризи.

"SVOBODA" (LIBERTY),
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На три місяці	$ 2.75
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На рік	$10.00

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОЛИ КРИТИКА НА МІСЦІ

В березні перебрала адміністрацію у Вашинґтоні демократична партія. Новий президент виставив ще підчас виборчої кампанії свою програму, яка заповідала ратунок краю. А перебравши владу, взявся він негайно до виконання цеї програми.

Коли Рузвелт перебрав владу, було таке безвихідне положення, що навіть його розважніші противники з републиканської партії взивали загал поперти Рузвелта, бо бачили, що нема іншого виходу з катастрофи.

Та тепер, коли відносини дещо поправилися, коли здержано принаймні дальшу руїну і збільшення числа безробітних, зачинають підноситися нові голоси передчасної критики. А походять вони головно з тих боків, котрі раді би використати лихоліття для свого власного зиску. Це є деякі промисловці, котрі піддають загалови ріжні сумніви щодо практичности цілої програми Рузвелта. Кажуть, що він приспішує справу, хоч знає, що промисловці не годні так скоро пристосуватися до його заряджень. А робить він це тому, що програма буде невдачна й президент береться скинути вину за невдачу на кого іншого. Поправді, це голоси тих промислоців, котрі не хочуть погодитися з тим, що треба піднести заробітні платні, обмежити конкуренційну боротьбу, зліквідувати „светшапс" та не допускати до підвищення цін на ті товари, які випродуковані в часах дешевої праці й дешевого матеріялу. І тому їх критика не є ніякою критикою, а тільки нищенням плянів президента.

З президента не треба робити божка, якогось фільософа, що може розвязати всі проблєми. Та треба признати йому добру волю у справі акції ратунку краю. Треба дати йому признання за те, що втягнув до акції відбудови краю „мозки" нації, вчених, знавців. І треба дати йому і його дорадникам нагоду виконати їхні пляни. А колиб ті пляни навіть і не вдалися, то й з того буде велика користь, бо навчимося, як не треба чогось робити. Підкопувати ті пляни і тих людей, що їх виконують, і не творити нічого ліпшого, значить, припинювати розвязку життєвих питань держави і міліонів безробітних, які ждуть на таку розвязку.

Допомагати плянам відбудови краю, значить: по громадськи підходити до розвязки важних справ. Такий підхід повинен бути застосований і в нашім українськім життю, якщо хочемо наше життя розбудовувати. Тому треба тим, котрим припоручено вести розбудову нашого життя, помагати, а не кидати їм колоди під ноги, як це часто буває.

ТРАҐЕДІЯ НАЙМЕНШИХ

В Подебрадах, у Чехословаччині, істнує Український Діточий Притулок для дітей бідних емірантів та для сиріт. В тому притулку провадиться між иншим і украніська початкова школа. Тепер та школа видала невеликий збірник, зроблений на міміографі, „Наша Україна", який написали самі діти школи, у віці 6 до 10 літ. Переважно писали діти у віці 9 до 10 літ.

Учителька школи й редакторка цього діточого збірничка, С. Нагірна, в передмові пише про школу взагалі та зокрема про школу в притулку таке:

„Діяльна школа привчає дитину любити працю, заохочує до самостійної праці не тільки умової, але й фізичної. Діяльна школа вимагає від дитини активности, свобідної ініціятиви, інтересу до окруження, наближає дитину до природи, вчить відчувати її красу, а разом з тим дає й реальні знання з природознавства, ґеоґрафії, чи історії. Діяльна школа слідкує за індивідуальністю кождої дитини зокрема, дозволяє їй свобідно розвиватися, залишаючи за собою непомітне керування. Привчає дітей до громадського життя, до товариської співпраці. Діяльна школа не вкладає готових правд у душу дитини, а старається відповідними питаннями та натяками викликати їх у дитини".

Ось-так справжній педаґоґ розуміє завданни й методи школи. І наслідки такого розуміння та відповідної праці лежать тепер перед нами у вигляді першого діточого збірничка.

Десять-літній хлопець Ігор Гай-Гаєвський у своїй статейці „Моє життя в притулку" пише про школу між іншим таке: „Вчимося історії, ґеоґрафії, природи, про небесні тіла, німецьку мову, рахунки й т. д. Багато співаємо, читаємо й пишемо, малюємо, ліпимо ріжні річи з глини й вирізуємо з паперу. Найліпше любимо слухати оповідань учительки про українських князів, козаків, гетьманів, особливо про Богдана Хмельницького й Мазепу".

Печать лихоліття й траґедії українського народу глибоко врізалася в діточі душі, що видно з усіх їх писань. Ось, наприклад, 9-літній хлопець, В. Сапатюк, пише:

„Я хочу бути вчителем, щоби вчити на Україні українських дітей. Я хочу, щоб Україна була свідома, бо тоді скорше здобудемо собі самостійність".

Другий хлопець, 9-літній Петро Івахненко, пише: „Я хочу бути летуном, бо хочу визволити Україну з тяжкого ярма. Як я буду літати, то буду битися з ворогами, бо вони забрали Україну й не хочуть її віддати. Буду битися з ворогами за степи, що поросли могилами, за лани безконечні, що на них жили наші прадіди й діди. Буду битися за нашу Україну й не дам нікому кривдити її. Я дуже жалію, що я не є на Україні. Але так мені судилося. Хоч я на чужині, але України ніколи не забуду.

„Хоч малий я, невеликий,
Та все знаю про Вкраїну,
Не забуду я Вкраїни,
Як мати дитини.

„За Вкраїну життя віддам,
За Вкраїну милу
Не забуду я ніколи
Як янгол дитини".

Десять-літня дівчинка, Галя Романченківна, пише:

„Я хочу бути співачкою. Я буду співати в чужих землях про Україну, про її степи, гори й ліси. Чужі народи будуть слухати моїх пісень і будуть захоплюватися їх красою. Хочби вороги мене мучили до смерти, буду співати про Україну. Я хочу до смерти співати так, як Тарас Шевченко до смерти співав про Україну".

З віршів та з нот цієї дівчини, які видруковано в збірничку, видно, що вона має завдатки великого музичного талянту.

Девять-літня дівчина, Марія Маричівна, пише:

„Я хочу бути вчителькою. Хочу вчити українських дітей. Буду їх учити писати, читати, рахувати й чужих мов. Буду їх вчити про Богдана Хмельницького й про Шевченка. Потім діти можуть учити інших дітей. Буде тоді багато свідомих Українців. І може бути такий випадок, що Українці зроблять повстання проти ворогів за те, що вони забрали нашу славну Україну. Будуть іще вороги дрижати за їх погані вчинки!"

Діти еміґрантів, які пильно прислухуються до розмов своїх батьків, які жиють в оточенню спогадів та ідеї українського визвольного руху, самі захоплені тим рухом. Вони не знають діточих забавок, діточих мрійливих казок про неістнуючі царства, про чужих героїв, про королевичів і т. п. Для них казкою є реальне життя українського народу, мрією й казкою є подвиги українських героїв і тому вони виростають у мріях стати героями свого власного народу. Отут траґедія дітей українського еміґранта, що вони дуже рано старіються, що перед ними дуже рано стають тяжкі реальні проблєми, які позбавляють дітей безжурного життя свого молодечого віку. Боязко стає, щоб ці діти рано не постарілися й не стали інвалідами в молодих роках, коли вони будуть найбільше потрібні українській нації.

Чорною примарою віє зі збірника особиста траґедія дітей-сиріт. Девять-літній хлопець, Петро Івахненко, пише:

„Ми святкуємо свято матері тому, що наша люба ненька любить нас і не дасть скривдити нікому. Часто болить серце матері, як бачить, що її дитина зробила щось погане. Мати згадує дитину й у раю після смерти. Мати дитину ревно любить, як квітка проміння сонця. За те ми повинні ставитися до матері так, як мати до нас. Дитина повинна віддати життя за свою матір.

„Мамцю, ти моя єдина, ти покинула мене! О, прийми мою молитву, просвіти мене своєю правою рукою! Вдячний буду я тобі й буду перед тобою клонитися, як перед святою іконою. Ти для мене перенесла всякі труди й муки й, не нарікаючи, заховала у своє серденько".

А ось девять-літня дівчина, Марія Маричівна, пише:

„Ми святкуємо свято матері тому, що мати для нас працює й старається для нас зробити все те, що є найкраще. Але дехто з нас, дітей, не має своєї матері. І в мене нема матері. Я її дуже любила, але вона, бідна, мені померла. Мати завжди нас любить, як сонце квіточку. Але буває так, що від тяжкої праці мати заслабне й помре. Дитина залишиться сиріткою. Вона не встигла віддячитися мамі за її працю. Тому всю свою любов віддає другій матері — Україні. Вона є нам найдорожча й кожна дитина повинна її любити, шанувати й боротися за неї, щоб визволити її з тяжкого ярма".

І багато ще інших подібних діточих голосів. Від них віє смутком тяжкої особистої діточої й національної траґедії, а разом з тим заклик до боротьби за свою батьківщину, заклик до праці на добро України. В тій траґедії діточих душ, що виростають, не знаючи безжурного діточого життя й забавок, разом з тим лежить плодюче зерно української національної свідомости й української активности. Те зерно принесе на українське поле міліони нових борців більше підготованих, ліпше узброєних знанням, міцніше загартованих духом, ніж було те покоління, яке в наших роках пірвалося до боротьби за українську державність.

Не зайвим буде тут пригадати, що українські діти потребують особливої матеріяльної опіки, а зокрема її потребує й той притулок у Подебрадах, який виконує величезну гуманітарну роботу. А чи ми багато йому помогли з Америки матеріяльно й морально?

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

С. В., Честер, Па. — Закінчення шкільного року відбувається не тільки у Вашій громаді, але й у всіх інших українських громадах. Всюди виступають діти з деклямаціями і співами. Розписуватися про це неможлиио, бо це є зичайна річ. Американські ґазети розписуються про закінчення шкільного року в каледжах і університетах, але то головно тому, що там виступають звичайно якісь визначні люди і виголошують промови чи реферати на якусь цікаву, актуальну тему. Льокальні ґазети можуть розписуватися і про нижчі школи. У „Свободі" нема на те місця. Можна би зробити виїмок тільки тоді, коли закінчення року в якійсь школі було відмінне від таких самих закінчень в інших школах.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

МОРСЬКА ТРАҐЕДІЯ.

На морю погиб від пожару корабель „Ситіс Сервіс Патрол". Дві особи погибли в огні, а 34 людей із залоги втекли з корабля. Капітан відмовився покидати корабель і загинув з кораблем.

Стара засада морської служби наказувала капітанови сходити останньому з корабля. Тут капітан зробив більше: він лишився на кораблі, хоч уже й він міг зійти з нього. З любови до корабля, чи з якої іншої причини, волів погибнути.

Його крок, зроблений з усею розвагою, перемінює випадок на траґічну подію, з якої проявляється певна сила людської волі.

НЕДБАЛЕ ВІДНОШЕННЯ ДО ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ.

У місті Ярославі над Волгою загинув прогульковий корабель з 70 людьми. Це були робітники з фабрики залізничих машин і їх родини. Причиною нещастя було переладування корабля людьми.

Подія пригадує відомий „Істон дізастер" у Шікаґо, в якому погибли сотки людей, теж з переладування корабля.

Один випадок стався в капіталістичній системі, другий у комуністичній. В обох випадках винувате було легковажне відношення до людського життя. Капіталізм відноситься легковажно до людського життя, бо в нього на оці передовсім зиски; а комунізм відноситься легковажно до людського життя, бо в нього на оці передовсім успіх масової продукції товару комуністичним способом. І в одній і в другій системі страчено з очей те, що головною цілю господарства краю повинна бути людина.

ЛЮДИ ПРОГИБІЦІЙНОГО ХОВУ.

Викрадання осіб у Шікаґо, дійшло до того, що федеральний уряд почав оберігати сторожам богатих людей.

Уряд добре свідомий того, що до викрадання осіб для добуття окупу беруться тепер бутлеґери, які тратять зиски через касування прогибіції.

Це показує американській суспільности якнайкраще, якого роду суспільну недугу виховала собі прогибіція.

ЗА ЖИДІВСТВО ГІТЛЄРА.

Не знати, що то за мудрець попав на думку доказати, що й Гітлєр має в собі теж жидівську кров.

Може бути, що якби це доказати, то може хтось міг би з того сміятися, що потомок Семітів є провідником антисемітів. Та це не було би нічого нового: відомо, що перевертні всякого роду, релігійні, расові, чи національні, звичайно не відзначаються поміркуванням.

Але чи помогло би це Жидам таке доказати? Чи змінив би Гітлер свою політику до Жидів, якби йому доказати жидівську кров? І якби навіть Гітлєр мав уступити, то чи його наступник був би кращий для Жидів?

Але це є неможливе припущення. Доказати Гітлєрови семітське походження не вдасться, а саме намагання доказати — яку користь воно може принести Жидам? Воно може тільки подражнити Гітлєра, а чи цього Жидам треба, щоби Гітлєра дражнити?

Як часто люди в своїй схибленій охоті дошкулити ворогови дошкулюють більше самим собі, ніж ворогови.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КЕМПБЕЛ, О. Тов. Сокіл, від. 218, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 23 липня, в год. 2-гій пополудни, в Народнім Домі. Обовязком є кождого члена явитись на піврічні збори, де урядники здадуть звіт з діловодства за 6 місяців. Рівнож є інші пекучі справи, котрі мусять бути полагоджені на зборах. — Михайло Стахура, предс.; Дм. Стецків, кас.; Федор Кузенко, секр.

Г. КРАШАНКО.

НЕ ХОЧЕМО ЧУЖОГО!

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.
(КНЯЖИЙ ВІК).

—о— (23)

Тепер Бороті годі було зробити тут щось в користь Завади, або проти зради Горославича. Покищо мусів се полишити Всеславови, владиці і Стефанови. Тут треба було передовсім обезпечити родину Завади. Борота поїхав до пасіки свого знакомого. Через цілу дорогу обміркував, що і як сказати їм, щоби правду знали і не дуже стрівожилися. Також щоби не збунтувалися проти сего, що хотів з ними зробити. Рішився троха правду сказати їм, троха збрехати. Коли доїздив до хати пасічника, всі три вибігли до нього і ще сидячого на кони обсипали однозвучними питаннями. Він зачав брехнею:

— Я бачився з боярином Завадою і балакав з ним. Очевидно, що як балакав, то він живий. Також оба здорові: він і Святослав. Надіюся, що незабаром оба вийдуть на волю.

— На волю? — крикнули всі три. — Або він у неволи? В якій?

— То пусте. Епископ вже поїхав до Перемишля, щоби князеви пояснити, що є навпаки. Що не Завада запроданець і зрадник, а його ворог, тисяцький Горославич. Щоби той ворог не вчепився ще родини, боярин зарядив, щоби жінку і доньку завезти до якогось захистного скритку. Я маю такий скриток і завезу вас.

— Мені ані не сниться! — крикнула бояриня. — Іду до Вишні, до мужа. Зажадаю, щоби його випустили. Як не випустять, то поїду до Завадова. Зроблю там лад і їду до Перемишля, до князя!

— На ваше жадання вашого мужа не випустять. Навпаки, ще й вас готові вкинути до тих льохів. Завадів зруйнований. Його треба буде відбудувати. До князя вас не впустить Горославич, бо каже, що князь недужий. Тепер до князя лиш епископ може мати приступ.

Бояриня ввесь час гороїжилася, хоч говорячи, Борота все моргав і закидав очима в бік, даючи їй тим пізнати, що хотів би побалакати з нею в чотири очі. Нарешті вона помітила се і перестала перечитися. Аж по хвили вони, будьтоби випадково зійшлися так далеко від Ірини, що дівчина не могла би вчути їх розмови.

— Чи ви хочете мені сказати що так, щоби Ірина не чула? — спитала бояриня.

— Так. При ній годі говорити всю правду. Ще й коли саме про неї треба сказати щось. Горославич мститься за гарбуза і хоче поставити на своїм. Завзявся і загадав силою взяти її. Не знаю, яким способом вона дісталася в руки чури Микулича і чого він з вами сюди заїхав. Чого вас взяв і потому в лісі лишив. Се не було на приказ Горославича, він про се нічого не знає. Гадає, що ви з донькою скрилися десь недалеко хати, або до Вишні. Сталося якесь баламутство... Добре що сталося, бо таким способом Ірина вихопилася з рук тисяцького. Не пхайте її назад в його руки. Як поїдете до Завадова, або до Вишні, то він певно вхопить дівчину... Хіба що самі схочете дати її йому?

— За ніщо в світі!

— Як ні, то не думайте про Вишню, або Завадів. І відси треба би щезнути, бо його посіпаки нишпорять щораз далі. І сюди зайдуть. Тут переночуєте і на зорях поїдемо. Як епископ вже образумить князя, то відвезу вас назад до мужа, або він сам приїде по вас.

Бояриня вже не перечилася. Її справді напав жах, коли подгадала, що зненавиджений нею Горославич міг би силою взяти Ірину. Вона воліла би дівчину бачити на марах, ніж у Горославича.

На зорях виїхали і їхали три дни, ночуючи в малих заїздах. Бороті аж обридло слухати нарікань бояриніі.

— Як можна було посадити мене на такий віз! Як можна було! Таж то те саме, що розпняти кого на хресті. А та їжа по дорозі! Хібаж ми собаки, щоби їсти таке? Нащо мій старий втиркався до тих княжих справ? Може бути, що Горославич троха мститься. Та у нього мабуть важніша справа княжого стола. Нехай би собі мав князя, якого хоче. Нам не потрібний ні сякий, ні такий князь. Ні сякий ні такий князь не зашкодить нам, як чим не розізлимо його.

Так вередувала і нарікала аж до самого Бенькова. Не доїздячи до беньківського двора, Борота лишив жінки на дорозі на одну годину. Тут було безпечно, бо так далеко перемиське військо не заганялося. Сам Борота поїхав до двора, щоби побалакати з господинею і впросити до неї на кватиру жінки Завади.

В беньківськім дворі всі знали Бороту. Знали його люди, знали й собаки. Собаки загавкали, та з радодсти, витаючи гостя. Бенькова сама вийшла до нього. По привитанню першим її питанням було, чи не знає, що робить її син.

— Був у мене тому чотири дни, — відповів Борота. — Приїхав з Перемишля і відїхав назад до Перемишля. В його руках важна справа.

— А ви куди їдете, що по дорозі вступили до мене? Ви може до Звенигорода?

Я до Бенькова. Таки до вас, бо ви мені потрібні. Ви і ваша хата.

— Ви може мусіли втекти з вашої хати? Мусите критися? Що сталося з вашою жінкою і з вашими дітьми?

— Покищо не потребую втікати з мого двора, — відповів сміючися. — Мені ваш дім потрібний для одної жінки з донечкою і з одною бабою з челяди. То дуже гідна і заможна родина. Сталося одно велике нещастя, так, що їм покищо дуже небезпечно сидіти у власній хаті. Вернуться, аж небезпека пройде. Не скажу, хто вони, бо хочуть бути непізнані. Вони скажуть вам самі, коли вже не буде їм грозити ніяка небезпека.

— Як мені брати до себе чужих, не знаючи, хто вони й відки вони?

— Хіба увірите мені, що я, ваш старий приятель, будького не накину вам.

— Колиж бо то баби! З бабами все великий клопіт. Я воліла би десять мужчин годувати, як одну бабу!

— Як би то не баби, то я не впрошував би їх до чужої хати. Тепер літо, отже могли би мешкати в лісі, під буками. Та се жінка і дівчина, що привикли до всякої вигоди.

— Для мене се великий тягар. Чужа баба в хаті, то господини так, наче би жила в чужій хаті. Та як ви кажете, що мені треба взяти їх до себе, то воно мабуть справді так. Дам їм кімнату, За хліб нехай вибачають, як не буде такий панський, до якого вони може привикли. Колиж ви привезете їх?

— Зараз почвалаю по них. Я, не сумніваючися, що приймете їх, вже приїхав з ними. Їх візок стоїть там, де з дорогою сходяться три стежки.

— Чогож ви лишили їх там, не приїхали разом з ними? Ви може гадали, що прийму їх криком, фуком? Зараз поспішайте по них. Добре, що в світлици Стефана лад. Уміщу їх там, тільки прикажу зараз поставити ще одно ліжко. Стара їх баба нехай спить з моєю челядю. Гайда!

Борота аж вівкнув з радости. Скочив назад на коня і почвалав. За пів години перед ворота двора заїхав візок.

— Ось тут будете пару днів мешкати, — сказав Борота, зіскакуючи з візка.

— Не може бути! — крикнува бояриня в розпуці, ломлячи руки. — Та в такій руїні?

— В середині двір не такий поганий, як зверха, — потішав Борота.

— То якась вязниця, не боярський двір! — додала.

(Дальше буде).

Учитель: Як можемо ствердити найліпше, як високо ми над поверхнею моря?

Ученик: Точно пізнаємо це з готелевого рахунку.

ПРОТОКОЛ З XVIII. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

що відбулася в Дітройт, Міш., в днях 15—20 травня 1933 року.

ДРУГИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ. (14)

ФОНД СИРІТСЬКИЙ

з днем 31-го грудня 1932 року.

Кузьма Стефан	в. 300	150.00
Фарник Данило	в. 213	300.00
Шафран Семен	в. 29	300.00
Зварич Іван	в. 364	200.00
Ґлива Дмитро	в. 104	514.29
Дзят Варвара	в. 108	525.00
Лісняк Микола	в. 136	450.00
Покітинський Михаїл	в. 198	600.00
Терпливець Ілько	в. 159	400.00
Чорненький Григорій	в. 10	300.00
Кіхтан Теодор	в. 274	200.00
Крупа Іван	в. 98	500.00
Войтович Дмитро	в. 147	300.00
Ґерльовський Петро	в. 283	150.00
Руґ Володислав	в. 72	600.00
Олексів Олекса	в. 259	100.00
Вислоцький Марко	в. 239	75.00
Юрчак Микола	в. 69	125.00
Космина Каська	в. 168	320.00
Роман Стефан	в. 254	150.00
Приходько Максим	в. 170	400.00
Ревіляк Йосиф	в. 82	218.82
Кулин Дмитро	в. 230	400.00
Кошельник Іван	в. 324	$400.00
Свербивус Михайло	в. 76	450.00
Свіржко Блажей	в. 81	237.00
Кібало Михайло	в. 137	200.00
Магун Григорій	в. 24	450.00
Мацийовський Валентій	в. 78	500.00
Жебровський Вацлав	в. 213	125.00
Гурляк Іван	в. 122	350.00
Улицький Кирило	в. 270	100.00
Вишняк Михайло	в. 213	500.00
Новак Юстина	в. 156	400.00
Куйбіда Петро	в. 114	300.00
Прокопенко Розалія	в. 112	250.00
Заверуха Іван	в. 217	300.00
Куцій Михайло	в. 217	150.00
Бояновський Стефан	в. 217	100.00
Барицак Анна	в. 311	500.00
Городник Петро	в. 198	200.00
Своренъ Василь	в. 326	375.00
Горняк Григорій	в. 27	300.00
Сорока Іван	в. 253	100.00
Лопаца Теодор	в. 170	200.00
Холявський Павло	в. 62	100.00
Новомлинський Іван	в. 85	900.00
Роборецька Катерина	в. 364	450.00
Тарбай Марія	в. 202	750.00
Рудак Пелягія	в. 170	250.00
Стадник Стефан	в. 191	300.00
Ницько Михайло	в. 273	333.34
Гомішак Марія	в. 29	$500.00
Коваль Анастазія	в. 112	500.00
Згіба Катерина	в. 95	600.00
Сковронська Анеля	в. 112	500.00
Макарович Олекса	в. 81	400.00
Замос Марія	в. 119	200.00
Веселик Іван	в. 45	400.00
Свербивус Йосифина	в. 76	487.50
Салій Стефан	в. 8	400.00
Салій Анна	в. 211	100.00
Орляк Петро	в. 268	200.00
Їж Данько	в. 379	150.00
Крісто Катерина	в. 100	800.00
Коваль Іван	в. 218	200.00
Шедний Микола	в. 91	333.34
Падучак Дмитро	в. 316	350.00
Подлужний Петро	в. 91	200.00
Козак Йосиф	в. 221	400.00
Варга Марія	в. 223	100.00
Майорчик Антін	в. 113	450.00
Береза Катерина	в. 197	550.00
Михалько Михайло	в. 174	250.00
Петришин Василь	в. 221	600.00
Рачик Михайло	в. 300	450.00
Маруняк Сташка	в. 273	240.00
Лутчак Данило	в. 80	20.00
Кущий Теодор	в. 269	125.00
Багній Марія	в. 112	300.00
Баєр Станислав	в. 113	600.00
Чура Михайло	в. 220	100.00
Станицька Анна	в. 7	325.00
Луцків Василь	в. 143	175.00
Салабай Роман	в. 129	$400.00
Зиндран Ірон	в. 276	245.50
Маркович Стефан	в. 380	200.00
Крупеля Вінцентина	в. 80	200.00
Петрик Катерина	в. 156	800.00
Кушко Катерина	в. 78	300.00
Буняк Кирило	в. 160	400.00
Адамчук Павло	в. 29	450.00
Дмишко Дмитро	в. 6	75.00
Семенюк Іван	в. 371	333.34
Тобіяш Йосиф	в. 149	200.00
Єтковський Йосиф	в. 392	300.00
Козак Данило	в. 84	200.00
Шведюк Анна	в. 276	900.00
Цілінський Віктор	в. 81	50.00
Каратник Стефан	в. 158	350.00
Куйбіда Анна	в. 114	600.00
Фільо Михайло	в. 26	228.59
Нич Олекса	в. 67	600.00
Рибак Михайло	в. 361	300.00
Сербин Юстина	в. 321	100.00
Свистун Федор	в. 144	200.00
Пилипишин Теодор	в. 8	200.00
Кунцьо Йосиф	в. 132	1000.00
Ґальчин Микола	в. 282	333.35
Яремчук Стефан	в. 95	400.00
Кріль Петро	в. 163	600.00
Павлина Йосиф	в. 282	400.00
Кріль Стефан	в. 218	500.00
Левуш Гарасим	в. 64	400.00
Бандровський Іван	в. 293	650.00
Павлик Анна	в. 233	50.00
Семанцьо Михайло	в. 28	480.00
Когут Михайло	в. 69	450.00
Федюк Марія	в. 332	300.00
Гайдук Олекса	в. 157	533.34
Гелер Пазя	в. 31	200.00
Дуда Марія	в. 163	300.00
Дацьків Стефан	в. 98	400.00
Посід Дмитро	в. 361	400.00
Ронік Семен	в. 234	750.00
Лукіян Михайло	в. 187	500.00
Напованець Марія	в. 65	500.00
Бринецька Марія	в. 363	400.00
Червак Анастазія	в. 21	200.00
Колодій Катерина	в. 63	200.00
Козевич Кароліна	в. 344	800.00
Лещишин Катерина	в. 304	100.00
Олексишин Іван	в. 280	500.00
Ґаздин Вартоломей	в. 8	400.00
Микитюк Марія	в. 216	500.00
Чучман Іван	в. 221	525.00
Чайковська Анна	в. 110	600.00
Ґинґа Микола	в. 76	666.67
Борик Андрій	в. 74	400.00
Ющик Петро	в. 78	150.00
Чайковський Олекса	в. 295	600.00
Недзельський Іван	в. 396	100.00
Харко Теодор	в. 137	250.00
Ярошик Петро	в. 175	333.34
Мечніковська Анна	в. 326	270.00
Покіда Петро	в. 191	250.00
Сліпко Іван	в. 102	800.00
Кудрик Степан	в. 44	450.00
Савка Юлія	в. 25	166.67
Гринишин Микола	в. 22	400.00
Гузар Микола	в. 251	250.01
Оресик Яким	в. 164	100.00
Воронка Іван	в. 253	200.00
Мазур Ева	в. 70	300.00
Юрас Катерина	в. 257	250.00
Гойсак Стефан	в. 217	200.00
Депа Микита	в. 400	65.00
Чайковський Петро	в. 110	1000.00
Сарахман Теодор	в. 218	750.00
Химка Павло	в. 86	1000.00
Ковба Іван	в. 217	100.00
Фенцур Катерина	в. 36	530.00
Семенчук Іван	в. 48	200.00
Бтерезенка Іван	в. 230	196.25
Смоляр Серафин	в. 332	428.58
Ковальський Петро	в. 276	250.00
Гомзяк Теодор	в. 334	200.00
Думкович Іван	в. 58	200.00
Олійник Еван	в. 60	125.00
Мартинець Микола	в. 233	200.00
Костек Павло	в. 96	500.00
Гумен Іван	в. 22	1000.00
Штим Прокіп	в. 106	400.00
Матущак Бронислав	в. 247	300.00
Стефанів Йосиф	в. 179	600.00
Казюта Йосиф	в. 248	250.00
Винник Михайло	в. 45	350.00
Борило Михайло	в. 102	400.00
Катинський Теодор	в. 300	333.34
Коцоловський Іван	в. 165	466.68
Луців Франко	в. 8	400.00
Меч Феська	в. 95	275.00
Скібяк Розалія	в. 133	428.58
Німий Іван	в. 192	400.00
Павлюк Андрій	в. 213	300.00
Зибан Анна	в. 202	375.00
Ґой Катерина	в. 169	450.00
Чугай Теодор	в. 217	400.00
Тимцьо Михайло	в. 23	166.67
Бойчук Гавриїл	в. 111	400.00
Бойко Роман	в. 221	900.00
Шурин Володимир	в. 147	425.00
Шевчук Теодор	в. 310	300.00
Онисько Магдалина	в. 177	100.00
Турко Теодор	в. 63	120.00
Ґречин Антін	в. 275	400.00
Москалик Кость	в. 28	400.00
Дідух Марія	в. 301	50.00
Харовський Михайло	в. 78	400.00
Рабець Юрій	в. 52	850.00
Лещишин Стефан	в. 99	285.72
Сорочак Юстина	в. 320	875.00
Сорочак Василь	в. 320	750.00
Рудий Олекса	в. 243	500.00
Мощар Сильвестер	в. 185	50.00
Петрина Василь	в. 301	100.00
Мілещук Марія	в. 361	100.00
Романів Андрій	в. 20	600.00
Питель Іван	в. 38	166.68
Ферлей Анастасія	в. 146	250.00
Заремба Юліян	в. 388	1000.00
Квецінь Антін	в. 8	800.00
Явиляк Іван	в. 65	750.00
Ключка Володимир	в. 132	425.00
Чікола Катерина	в. 74	400.00
Голубовський Йосиф	в. 65	450.00
Юрків Кирило	в. 379	400.00
Вавро Пилип	в. 120	1500.00
Кліщ Дмитро	в. 261	150,00
Лата Павло	в. 200	400.00
Лехман Іван	в. 339	700.00
Ґалан Андрій	в. 137	633.00
Левчак Іван	в. 142	300.00
Грибінік Матвій	в. 67	800.00
Луцишин Катерина	в. 36	400.00
Яким Павло	в. 90	800.00
Буґель Анна	в. 12	150.00
Цап Семен	в. 312	700.00

Разом $120,143.55
Процент 92,886.79

Фонд сирітський з кінцем 31 грудня 1932 остає $213,030.34

В фонді сирітськім є депозитовані всі гроші, належачіся і виплачувані з фонду посмертного, яко бенефіти для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тихже, котрі в протягу трох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання бенефітів, до яких вони є управнені.

Посмертну запомогу з фонду сирітського виплачується спадкоємцеви повнолітному, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів У. Н. Союза.

Для всіх спадкоємців, замешкалих в Злучених Державах і Канаді орґанізація виплачує 3% відсотки на рік.

Р. Слободян, гол. фін. секр.

ВИКАЗ ПОЗИЧОК, УДІЛЕНИХ ЧЛЕНАМ З ФОНДУ ЗАПОМОГОВОГО І НАРОДНОГО У. Н. СОЮЗА.

Відділ:	Число позичок:	Сума:
1.	4	$ 60.00
2.	6	85.00
4.	2	25.00
8.	1	20.00
9.	4	90.00
10.	4	75.00
12.	3	55.00
13.	3	35.00
14.	4	65.00
16.	1	20.00
17.	8	115.00
18.	1	15.00
19.	3	45.00
20.	19	390.00
22.	4	75.00
23.	2	35.00
24.	6	140.00
28.	9	180.00
30.	6	75.00
31.	7	135.00
32.	2	45.00
33.	2	30.00
34.	30	455.00
38.	4	90.00
39.	3	85.00
40.	6	75.00
42.	4	75.00
43.	7	115.00
44.	7	140.00
45.	8	130.00
51.	2	30.00
53.	7	105.00
55.	2	35.00
56.	14	205.00
57.	1	20.00
59.	5	80.00
61.	8	130.00
62.	13	215.00
63.	12	190.00
64.	1	15.00
65.	5	85.00
68.	5	90.00
69.	3	60.00
72.	3	60.00
73.	1	15.00
74.	10	160.00
75.	10	160.00
76.	5	100.00
77.	3	65.00
78.	3	60.00
80.	6	100.00
81.	9	175.00
82.	8	140.00
83.	5	115.00
85.	4	70.00
86.	3	55.00
87.	6	120.00
90.	10	170.00
91.	8	185.00
94.	17	340.00
96.	11	225.00
97.	2	50.00
98.	2	40.00
99.	10	205.00
100.	12	205.00
101.	4	55.00
102.	15	280.00
103.	10	200.00
104.	1	25.00
105.	5	100.00
106.	3	75.00
107.	7	140.00
108.	3	55.00
109.	8	180.00
110.	3	50.00
111.	8	150.00
112.	7	115.00
113.	3	55.00
114.	7	125.00
115.	4	100.00
116.	1	25.00
118.	7	145.00
119.	2	35.00
120.	19	365.00
121.	7	135.00
122.	4	65.00
123.	1	25.00
124.	2	30.00
126.	5	120.00
127.	3	60.00
128.	12	240.00
131.	11	180.00
132.	15	275.00
133.	4	95.00
136.	14	270.00
137.	3	50.00
140.	2	40.00
142.	3	65.00
146.	5	95.00
147.	10	200.00
149.	2	30.00
153.	1	25.00
155.	4	80.00
156.	7	125.00
157.	8	145.00
159.	2	40.00
160.	5	100.00
161.	13	255.00
162.	10	160.00
163.	2	40.00
164.	3	50.00
165.	7	135.00
167.	1	20.00
168.	1	15.00
169.	2	40.00
173.	1	20.00
175.	3	65.00
177.	3	55.00
179.	1	20.00
181.	1	25.00
183.	14	265.00
187.	5	70.00
190.	1	10.00
192.	5	100.00
193.	6	115.00
194.	2	30.00
196.	2	45.00
197.	1	20.00
199.	2	40.00
200.	1	20.00
201.	9	150.00
203.	1	20.00
204.	9	155.00
206.	7	105.00
207.	1	30.00
209.	12	235.00
213.	6	120.00
214.	2	45.00
216.	1	15.00
217.	13	265.00
218.	20	395.00
219.	2	35.00
221.	29	590.00
223.	15	290.00
230.	29	550.00
231.	9	160.00
232.	3	65.00
235.	1	20.00
237.	7	130.00
239.	3	60.00
240.	2	35.00
241.	7	120.00
242.	8	145.00
243.	10	185.00
245.	11	220.00
247.	4	70.00
248.	1	10.00
250.	5	90.00
251.	3	60.00
252.	8	120.00
253.	1	20.00
254.	1	20.00
255.	5	80.00
259.	7	140.00
262.	1	100.00
268.	7	120.00
270.	1	15.00
274.	10	180.00
275.	1	25.00
276.	63	950.00
277.	3	60.00
278.	3	60.00
280.	13	185.00
282.	18	260.00
285.	3	30.00
288.	1	25.00
290.	2	35.00
292.	9	170.00
293.	3	55.00
295.	5	100.00
296.	22	345.00
299.	4	45.00
300.	15	275.00
301.	11	170.00
303.	10	135.00
305.	3	35.00
309.	4	45.00
312.	3	35.00
316.	5	85.00
317.	5	75.00
318.	4	65.00
320.	1	25.00
321.	3	55.00
324.	4	55.00
326.	10	145.00
327.	1	15.00
330.	5	65.00
332.	2	35.00
333.	1	10.00
334.	6	105.00
335.	2	35.00
336.	5	85.00
338.	14	175.00
339.	6	85.00
341.	5	90.00
342.	12	215.00
345.	1	15.00
347.	4	75.00
351.	5	100.00
352.	2	30.00
353.	3	45.00
354.	4	75.00
356.	3	65.00
361.	12	220.00
363.	2	30.00
364.	6	90.00
365.	10	190.00
367.	6	95.00
368.	1	15.00
370.	4	75.00
371.	1	15.00
374.	1	15.00
377.	7	105.00
384.	3	55.00
388.	11	190.00
390.	1	20.00
396.	1	25.00
400.	9	160.00

З фонду народного уділено 466 позичок на суму $ 4,985.00

З фонду запомогового уділено 919 позичок на суму 19,800.00

Разом $24,785.00

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СИРОТИНЦЯ-ЗАХИСТУ

(за час від 1-го квітня 1929 р. до 31-го грудня 1932 р.

Рік	Від членів	З відділових кас	З пушок	З підприємств	Проц. з банків	З посвячення Дому У. Н. С.	Разом
1929	898.44	22.97	53.67	118.05	880.83	488.80	2,462.76
1930	241.02	30.00		152.55	2,768.93		3,192.50
1931	134.00		10.25	10.00	494.34		648.59
1932					464.42		464.42
Разом	1,273.46	52.97	63.92	280.60	4,608.52	488.80	$6,768.27

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Дохід за 4 орки (1929—1932)	$ 6,768.27
Платня помічної сили за квітень—серпень 1929 р.	300.00
Чистий дохід за 1929—1932 остає	$ 6,468.27
Перенесено з дня 1-го квітня 1929	44,084.20
З днем 31. грудня 1932 р. остає	$50,552.47

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ФОНДУ ім. С. ЯДЛОВСЬКОГО.

Рік	Жертви відділів і членів	Жертви гол. уряду і приятелів	З каси УНС. фонд нар.	Проценти	Разом
1929	147.43	540.00			687.43
1930	670.10	95.50	1,100.00	60.07	1,925.67
1931	41.20	5.00		94.92	141.12
1932				81.75	81.75
	858.73	640.50	1,100.00	236.74	2,835.97

Кошти будови памятника 594.00

На фонд стипендійний остає з днем 31-го грудня 1932 р. $2,241.97

Памятник збудований з чорного шведського ґраніту з відповідним бетоновим фундаментом та огорожею. Працями при замовленню, викінченю й утриманню памятника занялись браття Покійного.

Отсим уважаю всі рахункові зіставлення за вичерпані. Смерть бл. п. Семена Ядловського вважаю великим ударом для У. Н. Союза і всеї української еміґрації. З Покійним зійшов до гробу двацятьсімлітний головний урядник і тростіс, щирий робітник та примірний громадянин. Сподіваюся, що як тільки часи поправляться, члени У. Н. Союза доложать відповідну суму гроша для збільшення стипендійного фонду, щоби з процентів можна дати допомогу для бідної молоді Лемківщини на ремісничу освіту.

Фінансова скрута відбилась тяжко на членах орґанізації і головний уряд на своїх засіданнях докладав усіх сил, щоби затримати членів при орґанізації. На сторінках „Свободи" поміщено ряд статей головних урядників, як ратувати членів. Я помістив три більші статті у відповідь, чи можлива поміч членам з головної каси. В тій справі засягав я разом з іншими членами екзекутиви опінії актюарія та правних дорадників, наслідком чого дано тимчасову позичку на рахунок виміни грамот в сумі $25,000 і приступлено до підготовних праць виміни грамот на нові роди обезпечення. По виміні грамот головним рекордовим департаментом фінансовий департамент жде велика праця. Треба обчислити резерву поодиноких членів, котрі зробили виміну, та перенести зі старих родів обезпечення на нові. Зголошується вже поважне число членів по позички на нові грамоти, яку то справу треба викінчити якнайскорше і дати належну поміч.

За час чотирох літ мав я багато запрошень на орґанізаційні свята та ювилеї, однак, на жаль, мусів багатьом відмовити з браку часу і праці в канцелярії. Фінансовий департамент орґанізації якраз тепер є надзвичайно обтяжений і це, що мені вдалося всі справи, входячі в обсяг мого діловодства, викінчити, можу завдячити дванацятьлітній вправі та сильній природній конструкції. Щоби побороти всі трудноші, треба мати силу волі, залізні нерви і завзяття видержати при кермі і підчас великої бурі, яку ми саме тепер переживаємо.

Я переконаний, що маси членства мають повне довіря до У. Н. Союза, та вірять, що як У. Н. Союз вийшов побідно в минувшині, то так же побідно вийде й тепер.

Щиро дякую всім співтоваришам, як головним так і місцевим урядникам, за вирозумілість і співпрацю та довіря, з яким вони відносились до мене за час мого урядування. Я певний, що при дальшій щирій праці всього членства **Український Народний Союз** буде жити і розвиватись.

По прочитанню звіту і по зложенню деяких пояснень до нього гол. фін. секретар Слободян зазначує, що, не вважаючи на загальну важку депресію, Український Народний Союз є сьогодні міцною і фінансово здоровою інституцією, з чого всі члени повинні радіти. Власне спільна праця всіх членів і їх спільні зусилля поставили нашу орґанізацією в ряди перших українських фінансових інституцій. Тих кілька тисяч долярів, які Союз стратив у банках, є відносно до Союзового майна і нинішньої депресії незначною втратою. Щоби можна було критикувати ті справи, то насамперед треба поглянути на свої особисті інвестиції гроша, де певно кождий старавсь умістити їх якнайрозумніше, та всетаки часто мав тяжкі втрати. Тому ми не лякаймося того, що дотепер втратили, бо час ще далі непевний і депресія не покінчена, та ніхто не знає, що принесе завтра. Ми всі мусимо доложити всіх зусиль, щоли нашу орґанзацію перевести щасливо через той непевний час.

(Дальше буде).

М. Костишин.

НЕПРАВДА ГУЛЯЄ!

Нема вже на світі ні правди ні волі:
Кругом лиш убийства, знущання, тюрма,
Бездоннеє пекло на світі повстало,
А в ньому гуляє неправда сама.

Куди не повернеш, куди не поглянеш,
В нікого не видно живого чуття;
Одна лиш понурість, глибока задума,
В очах завмирає буденне життя.

Голод, недостатки ламають на дусі,
Біль в серці палає, як огнистий жар,
З журиі лиш сивизна та глибокі риси
Передчасно орють молодечу твар.

Життя остогидне кождої хвилини,
Надія в далекі безвісти женесь,
Шукає поради, шукає потіхи,
Тай годі стрінути: мов укрита десь.

Отак дні минають один по одному,
З чим раб вийде з дому, з тим вертає в дім;
Бачить одну нужду, як матір нещасна
З дітворою пухне з голоду при нім...

Ой нема на світі ні правди, ні волі:
Убийства, докори, знущання, тюрма,
Бездоннеє пекло, недоля сміється,
Неправда гуляє розкішно сама.

UKRAINE'S CRY ANSWERED.

Oh Mother Ukraine, we've heard your cry,
That came from your steppes, your village and skies.
We'll help you to rise from perilous fires,
For that is our wish, our hearts desire.
The Poles make you suffer for no wrong done,
Soon we will rid of them one by one.
We'll prove our power and success,
For our dear country bring long happiness.
Our brothers will suffer no bloodshed pain,
For, Mother Dear, you'll be free again!
You'll live very happy and sing once more,
No enemies will come near your shore.
Our honor and glory will rise up high,
As it did in days long gone by.
Then your pleading will be done, for we Ukrainian children
to you have come,
To answer the cry we've heard so long
To wipe, dry your tears that wet the ground.

By **Xenia Szlapak,**
Hazleton, Pa.

— Ми осягнули вже передвоєнний стан.
— А де ви працюєте?
— Я візник похоронного заведення.

В. Кедровський.

БОРОТЬБА З ПОГРОМАМИ НА УКРАЇНІ

(20)

Це, скажемо ми, несправедливо так судити, але фактом є, що світова опінія так судить, а не інакше, й цього не можна нам ні оминути, ні перешкодити йому. Щоби в майбутньому ніхто не плямував українського народу погромами, не плямував його армію й уряд та національних діячів погромництвом, мусимо повести велику напружену роботу, щоби викоринити це зло, провадячи на кождому кроці безпощадну боротьбу з погромною ідеольогією, з погромницьким елементом, памятаючи, що той елемент найбільший наш ворог, що той елемент є свідомим, або несвідомим зрадником великих і світлих визвольних ідей українського народу. Мало того, він грабує наш нарід з найдорожчого скарбу: з національної й загально-людської чести. Таким пощади не може бути й з погромницьким елементом треба вести рішучу й безперервну боротьбу. Цього вимагає від нас наша честь, цього вимагає від нас ідея української державности й ідея розкрішощення й визволення нашого народу.

* * *

Оглядаючись на діяльність Державної Інспектури в Армії УНР й признаючи певні її хиби та не завжди вдалий підбір співробітників Інспектури, треба признати, що Інспектура відограла свою позитивну ролю в оздоровленню армії. Ніколи не треба забувати, що в армії були не лише патріоти, свідомі Українці й герої, але в ній були й ріжні елементи, що примазалися до неї лише на час, щоби пересидіти лихоліття й діждатися приходу добровольчої армії, або були такі елементи, які чекали, поки „їх хата буде звільнена від большевиків", а також були й такі, що свідомо пішли в лави української армії, щоби провокувати її, щоб розкладати її з середини. Треба памятати, що при зустрічі української армії з Денікіном кількадесять офіцирів четвертої дивізії, разом з її начальником, „перемахнули" до Денікіна. Коли треба було битися з денікінськими військами, то тоді артилерія четвертої дивізії не могла стріляти, бо не було з ній старшин-гарматчиків.

В українській армії було багато елементу такого, який ненавидів Українців і тепер їх можна навіть тут, у Ню Йорку, сотнями нарахувати, які були в армії „батька Петлюри", щоби „спасать Рассєю". Послухайте тепер їх, що вони говорять про свою працю в армії УНР, як вони хваляться тим, що весь час деморалізували армію й уладжували погроми, котрі спадають чорною плямою на цілий український визвольний рух. Тому то, щоби такий елемент примусити коритися військовій владі, примусити його фахово й з користю для армії працювати, треба його виявити, за ним пильно дивитися й тримати його на короткій увязі. Очевидно, цей елемент повів був шалену боротьбу проти Інспектури; він її ще й тепер обкидає болотом, а до нього приєднались оті отамани — погромницькі ватажки, що з ріжних власних „мотивів" улаштовували погроми, нібито тим „ратуючи неньку Україну".

Серед людей, у яких руки часто сверблять до писання, або язики сверблять, щоб говорити й говорити й говорити без кінця, також знайшлося багато таких, які стараються сплямити діяльність Державної Інспектури в армії УНР. Та всі діячі Інспектури спокійні за своє імя та за імя тої організації, яка на поклик уряду не побоялася засукати свої рукави й прикласти руки до страшного й болючого гнойника, який розїдав армію в часах її найтяжчої та героїчної боротьби за волю України. Тоді Інспектура разом з урядом, разом з Головним Отаманом і кращими елементами армії радикально взялася за лікування ріжних болячок в Армії й багато загоїла їх.

Боротьба Інспектури з погромницьким елементом та з погромами в Армії завжди буде найчистішою признакою на цілім визвольним українськім русі, буде найчистішою стороною в збройній боротьбі українського народу за свою державність. Українському народови не доведеться червоніти від сорому за цю сторону діяльности Інспектури, а навпаки, він завжди може використовувати її як козир у боротьбі проти ріжних наклепів на український визвольний рух, а передовсім проти найстрашнішого наклепу, що український визвольний рух є неминучо погромницький рух.

Ця пляма погромництва не лише бе нас по нашій свідомости й по національній чести, але вона бе нас реально, ставляючи проти українства асі гуманні та культурні елементи цілого світа, ставлячи проти українства світову пресу, державних діячів і цілі держави. Та ми можемо спокійно сказати цілому світови: Так, на Україні були погроми й не лише жидівства, але й самого українства. З погромами проти Українців ми боролися самі власними силами, майже проти цілої Европи, а не лише цілої Росії. Разом з тим ми ще боролися й з жидівськими погромами всіми можливими для нас силами й засобами. Все, що було в наших силах, ми зробили, хоч і впали погромленими самі. Наші невдачі в боротьбі спокутове не лише жидівство, чи інші національности на Україні, але передовсім спокутове сам український нарід і спокутове тяжко.

Погроми на Україні ніколи не мали характеру зорганізованого зверху. Погроми відбувалися в часах найбільших невдач української армії, в часах, коли все відходило поспішно перед ворогом і коли, як загальне правило для всіх армій і народів, деморалізувалося. Зате погроми червоної армії та армії Денікіна на Україні відбувалися в часах найбільших успіхів тих армій, а в армії Денікіна вони були зорганізовані згори. Отся природа погромів добре характеризує, який рух по суті був погромницький, а для якого руху вони були тяжким і огидним явищем.

Ню Йорк, Н. Й.

Кінець.

УКРАЇНО!

Наймиліша Україно,
Рідна наша Мати,
Як довго Лях над Тобою
Буде панувати?

Поки він буде знущатись
І кров Твою пити
І дітей Твоїх невинних
В кайданах водити?

Висвободим Україну
З ляцької неволі,
Щоби ворог не знущався,
Щоб устали болі.

Обізвися, Україно,
Безталанна вдово,
Нехай йдуть в бій
Твої діти за Тебе наново.

Може знову розвяжуться
Нам звязані руки
І заблиснуть нам в долонях
Козацькі шаблюки.

Тоді ворог схаменеться
І накаже внуків,
Щоби вони Українців
Не брали на муки.

Бо прийдеться колись гірко
За те одвічати,
За невинну кров вкраїнську
Рахунок здавати.

Иосиф Сидор.

З НАШОЇ МУЗИКИ.

ВИСТУП УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ ОЛ. КОШИЦЯ.

Я певний, що вся свідома частина нашої іміграції звернула свою увагу на повідомлення про виступи новозорганізованого українського хору Ол. Кошиця.

Першу програму передано минулої суботи зі стації WABC, а всі більші стації в Злучених Державах Америки, аж до Тихого океану, передали її своїм слухачам.

Покищо таких виступів буде чотири що суботи в годині 8.15 вечером, стація WABC.

Зложилося так, що на перший цей виступ зібралися на стації не тільки представники нашої нюйорської кольонії, але й із Пітсбурга, Клівленду, Шікаго й інших міст.

Хор невеликий: двацятка. Хористи — це та братія, що з своїм маєстром, Олександром Кошицем, нашою піснею світ завоювала, Україні славу принесла. Годиться піднести і підкреслити це, що історія музики не занотувала більшого успіху ніякого іншого хору, тільки Українського Національного Хору під проводом Ол. Кошиця. — Імяж „Кошиць" рівнозначне із поняттям надзвичайної краси і чару української пісні.

Суботішня програма почалася зворушливою піснею — заспівом з опери „Запорожець за Дунаєм" — „Рідний край ми споминаєм" (це нова обрібка пера Ол. Кошиця).

Думаю, що ця пісня є ідеальною для заспіву, бо вона хор і наших слухачів вводить у настрій, відомий скитальцям...

Після заспіву слідувало коротке слово проголошувача, який також потім до кожної пісні давав пояснення.

Властиву програму виповнили чотири пісні: 1) Та орав мужик; 2) Запорозький марш; 3) Та бодай тая степовая; 4) Верховино.

Три перші композиції Ол. Кошиця, а четверта М. Лисенка.

Програма так зложена, щоб і нашим слухачам була цікава і чужим інтересна. У цій програмі відзеркалені ми — нарід хліборобів і козаків: із степів, долів та високих Карпат.

Прецікавим у цій програмі був „Запорозький марш", нова композиція Ол. Кошиця, зложена на основі двох варіянтів пісні „Гей, на горі там женці жнуть" і перший раз відспівана. Пісня ця небаром появиться з друку в англійському перекладі.

Сольову партію у цій композиції відспівав п. П. Ординський.

В пісні „Бодай тая степовая" сольову партію мала п. Аніта Ловвел.

Хор звучав хрустально чисто і зрівноважено.

Не знаю, як висловити моє захоплення і радість і не знаю якими словами вірно-похвально осудити великого маєстра і його співаків.

Хто хоче мати правдиву радість хай слухає.

Програми Українського Хору Ол. Кошиця можемо стало мати, коли цього захочемо і це хотіння листовно будемо заявляти стації WABC. По кождій програмі треба нам писати до стації, подякувати за нашу програму і просити нової.

Адреса стації:
Columbia Broadcasting System, Inc.,
485 Madison Ave., New York, N.Y.

До програм слідуючих виступів приготовляє проф. Ол. Кошиць пісні придніпрянських і придністрянських композиторів: Кошиця, Лисенка, Стеценка, Леонтовича, Ступницького, Гайворонського, Колесси.

М. О. Гайворонський,
Петерсон, Н. Дж.

Ветеринар дав воякови порошки та руру й повчає його:

— Цю руру вложите коневи в горло, насипете до неї порошків і дмухнете! Розумієте?

— Розумію.

За хвилинку прибіг вояк переляканий.

— Що сталося? — питається ветеринар.

— Кінь дмухнув перший.

ЗІ СПОРТУ.

JERSEY CITY, N. J.

Another Winning Game of Chornomorska Sitch.

The popular Ukrainian Athletic Association Chornomorska Sitch baseball team of Jersey City continued their mad-stepping pace Sunday afternoon, July 9, at Pershing Field, before a large crowd, by shellaking the hard hitting Home Laundry nine by the score of 9-4.

This victory marked the tenth victory for the Sich, who have made quite a record on their local sandlots for this season for teams to shoot at.

"Hooks" Finn on the mound for the "Ukes" held the Laundry nine well in check by allowing 9 well scattered hits while his teammates slapped the offerings of Charlie Barabis for a total of 15 hits. This game marked the first win for Finn.

The home Laundry, who have been creating quite a record themselves on local sandlots, were in their fighting best to the last out to take the Sitch over the burdles, but the "Ukes" would not weaken and carried on till the final out.

Mike Stelmack led the Sitch in batting by getting 3 hits out of 3 trips to the plate including 2 doubles.

The score by innings:

Ukrainian Sitch:
0 0 0 4 0 2 0 3 0 = 9
Home-Laundry:
1 0 2 0 0 0 0 1 0 = 4

Batteries—Finn & G. Emerson.
C. Barbis & Boyle.

Yours in sport,
George Tizio,
John Koblan.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.

(93)

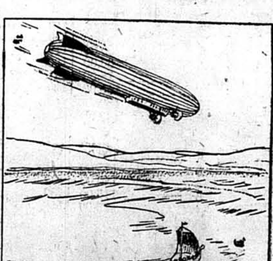
Від Дакора, брата гарної Діани, королівни Пекуляру, та від Танара, сина Чака, Тарзан довідався, що фльота тепер пливе на вратування короля Давида, який попався в руки піратів. Обидва, Дакор і Танар, були капітанами кораблів. Вони поставилися до Тарзана з довірям і, здавалося, почали дружити з ним. Вони розповіли, що щойно тепер знайшли протоку до моря піратів і тепер вони сподівалися скоро попасти до міста піратів, щоб звільнити свого короля.

Тарзан розказав, що він також думає ратувати короля. „Скажи мені, як ти можеш уратувати нашого короля, коли маєш лише жмінку людей?" — запитав його Танар. „Ми не всі тут. Ми відбилися від своїх людей у нашій виправі. Крім того ми маємо деякі засоби, які нам допоможуть побороти піратів". Не встиг Тарзан скінчити своїх слів, як на палубі корабля почувся крик. Це було наче підтвердженням слів Тарзана.

На всіх кораблях люди кинулися до їх бортів і почали дивитися в небо. Кождої хвилини їх занепокоєння й цікавість зростали. Вони показували пальцями в небо, а дехто схопив за рушницю. З неба доносився голосний шум, який все наближався, а разом з тим сіренька пляма все зростала й зростала, наближаючись до кораблів. Це показався повітроплав O-220. Видно було, що повітроплав пабачив кораблі й прямує тепер до них.

„Це наші приятелі. Це наша виправа!" — кричав що було сили Джесон Гріддлі. „Отсе наш повітроплав, про який я говорив вам", сказав Тарзан Танарові. З головного корабля просигналізовано на всі кораблі, що це не є ворог, а тому наказано не стріляти в повітроплав. Далі пояснено, що це не якась літаюча потвора, а корабель, який допоможе звільнити з полону в піратів короля Давида. Тимчасом повітроплав поволі почав спускатися нижче.